RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

ETAP I

na potrzeby zamówienia pn.
„Opracowanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gmin Obszaru Funkcjonalnego Radomia 2030+"

Wykonawca:

VIA VISTULA Sp. z o.o.

ul. Nowowiejska 35/5

30-052 Kraków

VIA VISTULA

Zamawiający:

Gmina Miasto Radom - Urząd Miejski w Radomiu

ul. Jana Kilińskiego 30

26-610 Radom

radom siła w precyzji

1 Wstęp

Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej charakteryzują się ścisłą współpracą na linii wykonawca - mieszkańcy. W ramach opracowania projektu w dniach 28-29.09.2022r. przeprowadzono I etap konsultacji społecznych.

W I etapie konsultacji społecznych zrealizowano indywidualne spotkanie dla mieszkańców i interesariuszy (w tym radnych, sołtysów) każdej gminy. Spotkania, odbyły się w salach udostępnionych przez urzędy poszczególnych gmin.

Spotkania miały charakter informacyjno – dyskusyjny. Na potrzeby spotkań przygotowano prezentację multimedialną oraz mapy dla poszczególnych gmin.

1.1 Cel spotkania

Podstawowym założeniem I etapu konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców z tematyką Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (ang. SUMP – Sustainable Urban Mobility Plan), wyjaśnienie idei i celów Planu. W ramach prezentacji omówiono najważniejsze założenia SUMP-a. Poruszono następujące kwestie:

- Czym jest Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej?;
- Przyczyny powstawania Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej;
- Definicja piramidy mobilności;
- Harmonogram oraz zakres całego projektu.

Po prezentacji odbyła dyskusja nad tematyką problemów związanych z transportem i mobilnością, a mieszkańcy przedstawili swoje wolne wnioski oraz pytania związane z SUMP'em. Panel dyskusyjny podzielono na 5 podstawowych obszarów problemowych:

- Publiczny Transport Zbiorowy;
- Ruch rowerowy;
- Ruch pieszy;
- Transport indywidualny;
- Zagadnienia dotyczące zagospodarowania przestrzennego gminy.

1.2 Frekwencja mieszkańców

W poniższej tabeli zestawiono liczbę osób, które wzięły udział w konsultacjach społecznych w poszczególnych Gminach.

Tabela 1 Liczba osób uczestnicząca w spotkaniach

Gmina	Liczba osób
Gózd	1
Iłża	4
Jastrzębia	2
Jedlińsk	1
Jedlnia-Letnisko	8
Kowala	18
Miasto Pionki	7
Przytyk	30
Radom	10
Skaryszew	7
Wierzbica	6
Wolanów	14
Zakrzew	16

Źródło: opracowanie własne

Fot. 1. Spotkanie z mieszkańcami w Radomiu.
Źródło: materiały własne.

Fot. 2. Spotkanie z mieszkańcami w Jedlni-Letnisko.
Źródło: materiały własne.

Fot. 3. Spotkanie z mieszkańcami w Wolanowie.
Źródło: materiały własne.

2 Przebieg spotkań

Poniższy opis zawiera uwagi zebrane podczas I etapu konsultacji. Ze względu na odmienne uwarunkowania Gmin informacje zebrano indywidualnie dla każdej jednostki. Opis zawiera problemy związane z transportem i mobilnością oraz propozycje ewentualnych zmian, których oczekują mieszkańcy. Odpowiedzi mają charakter subiektywny.

2.1 Gmina Gózd

- Publiczny transport zbiorowy (PTZ) odbywa się tylko wzdłuż drogi krajowej – pozostała część gminy porusza się transportem indywidualnym
- Rozwój osadnictwa na terenie gminy sprawił, że potrzeba rozwoju linii autobusowych w obszarze całej gminy
- Jednym z głównych problemów jest brak chodników i dróg dla rowerów na terenie gminy

2.2 Gmina Iłża

- W ostatnich latach tabor autobusowy został wymieniony na bardziej nowoczesny
- Transportem zbiorowym podróżują przede wszystkim dzieci
- Infrastruktura dla rowerów nie jest ciągła
- Pojazdy parkują na przejściach dla pieszych w okolicy szkół
- Na ul. Wójtwksa, Bodzantyńska, Błaziny Górne – droga powiatowa, występuje duże natężenie ruchu
- W miejscowości Błaziny Górne nie ma chodnika
- W miejscowości Seredzice jest zły stan nawierzchni drogi
- Dobrym rozwiązaniem byłoby ograniczenie tonażu na ul. Wójtowskiej w Iłży, ponieważ samochody ciężarowe blokują ruch
- Brak dróg dla rowerów wzdłuż dróg o dużym natężenie ruchu
- Brak chodnika na ul. Wójtowskiej w Iłży (okolice budynku komendy policji)

2.3 Gmina Jastrzębia

- W gminie jest problem z obsługą linii transportu zbiorowego, ze powodu ogłoszenia w ostatnim czasie bankructwa przez PKS Radom. Gmina stara się znaleźć prywatnego przewoźnika, który mógłby obsługiwać dotychczasowe linie autobusowe
- Gmina nie ma możliwości budowy dróg dla rowerów, infrastruktury punktowej, ponieważ drogi w gminie to w większości drogi powiatowe
- Brak dróg dla pieszych, m. in. w okolicy Lesiowa
- W ostatnim czasie wybudowany został parking przy budynku Urzędu Gminy, co mogło spowodować wzrost udziału transportu indywidualnego

2.4 Gmina Jedlińsk

- Potrzebna jest droga dla rowerów z miejscowości Jedlińsk do miejscowości Płasków, Zawady, Urbanów
- Problemem jest brak połączeń autobusowych z Radomia po godzinie 21:00 oraz brak kursów w niedziele
- Brak połączeń autobusowych do miejscowości Wierzchowiny
- Niski stan taboru prywatnych przewoźników (A. Michalczewski)
- Autobusy, w tym autobusy szkolne, w godzinach szczytu są przepełnione
- Potrzebnea jest droga dla rowerów wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 735 Radom - Jedlanka i droga ul. Warszawska w Radomiu - Jedlanka w zakresie ciągu pieszo – jednego – wzdłuż tej drogi na terenie gminy Jedlińsk, po trasie dróg lokalnych bocznych odciążających drogę wojewódzką nr 735
- Ceny biletów za przejazdy autobusami są wysokie

2.5 Gmina Jedlnia-Letnisko

- Brak wydzielonej infrastruktury dla rowerów i pieszych wzdłuż DW737, co uniemożliwia bezpieczny dojazd do miasta Jedlnia-Letnisko
- Dobrym pomysłem byłaby budowa drogi dla rowerów z Jedlni-Letnisko do Radomia. Obecnie rowerzyści poruszają się po ruchliwej drodze wraz z pojazdami, co jest niebezpiecznie
  i niekomfortowe
- Dużym problemem jest zbyt niska częstotliwość kursowania pociągów
- Pociągi nie zatrzymują się na wszystkich stacjach w Radomiu
- Zła koordynacja czasowa rozkładów jazdy sprawia, że dzieci spóźniają się na lekcje
- Autobusy w szczycie porannym są zatłoczone
- Brak wiat na przystankach, co jest szczególnie problematyczne w warunkach jesienno-zimowych (DW737)
- Mieszkańcy postulują, aby trasa nr 26 miała taki sam przebieg jak wcześniej "S"ka
- Dobrym pomysłem byłoby lepsze oznakowanie linii autobusowych
- Przejścia dla pieszych w gminie są nieoświetlone
- Nie wszystkie przejścia dla pieszych są odpowiednio zlokalizowane

2.6 Gmina Kowala

- Odpowiednim rozwiązaniem byłoby wydłużenie linii komunikacji zbiorowej (z Radomia m.in. do miejscowości Trablice, Ludwinów) głównie ze względu na młodzież, która uczęszcza do szkół radomskich
- Brakuje wiat przystankowych oraz informacji dotyczącej odjazdów autobusów na przystanków
- Gminy nie stać na finansowanie komunikacji autobusowej (rentowność linii 23 to 24%)
- Mieszkańcy chcieliby przywrócić kursowanie linii E i F (Radomska Komunikacja Podmiejska)
- Brak chodników wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu
- Brak zatok autobusowych
- Ze względu na bezpieczeństwo mieszkańców, należałoby budować infrastrukturę dla pieszych (chodnik Drabice-Radom oraz w kierunku Gdowa) i rowerów
- Autobusy kursujące z gminy Kowala nie mogą zatrzymywać się na wszystkich przystankach w mieście Radom
- W celu załatwienia podstawowych potrzeb mieszkańcy muszą podróżować do Radomia

2.7 Gmina Miasta Pionki:

- Dużym problemem są tory kolejowe, które dzielą miasto na pół. Stanowią barierę dla pieszych, ze względu na brak możliwości przekraczania układu torowego (jedynie ok. 2-3 możliwe przejścia), szczególnie istotne jest to w rejonie dworca (Dworzec Główny), gdzie znajduje się spore osiedle mieszkaniowe
- Tory kolejowe stanowią barierę również dla ruchu rowerowego, nie tylko dla pieszych
- Częstotliwość kursowania pociągów nie jest wystarczająca (ok. 8 kursów w dobie)
- Brak połączenia rowerowego z Radomiem
- Brak wystarczającej liczby parkingów – kierowcy parkują na chodnikach i zieleńcach
- Na przejazdach tunelowych zabroniono jazdy rowerem, co istotnie ograniczyło dostępność i utrudniło skomunikowanie
- Dobrym rozwiązaniem byłoby powstanie miejskiego systemu rowerów i hulajnóg, które mogłyby stanowić dobrą alternatywę dla podróży na dłuższych dystansach
- Mieszkańcy postulują o większe wykorzystanie istniejących stacji kolejowych w połączeniach z Radomiem

2.8 Gmina Przytyk

- Nie istnieje obecnie Publiczny Transport Zbiorowy w Gminie - jedyne połączenia organizowane są w ciągu DW 740
- Problem z dostępnością transportową zwłaszcza osób starszych (problemy z dojazdem do Ośrodka Zdrowia czy Urzędu Gminy)
- Istnieje problem z dojazdami młodzieży do szkół średnich – obecnie transport uczniów jest organizowany częściowo z miejscowości Przytyk. Z pozostałych miejscowości (np. Ostrołęka, Krzyżowice rodzice dowożą dzieci samodzielnie)
- Sytuacja związana z pandemią wykończyła lokalnych przewoźników, którzy w większości przebranżowili się i nie planują wracać do branży

- Występuje zjawisko carpoolingu wśród rodziców, którzy wspólnie organizują dowóz dzieci
- Istnieje duży problem z dostępnością transportową miejscowości Młódnice – mieszkańcy proponują wydłużenie linii nr 8 o około 6 km, która rozwiąże ten problem
- Dla mieszkańców kluczowe są regularne połączenia transportem zbiorowym, a infrastruktura przystankowa jest tylko dodatkiem
- Mieszkańcy oczekują prostej możliwości kupna biletu na przejazd (najlepiej u kierowcy, z uwagi na problem z wykluczeniem cyfrowym osób starszych)
- Tabor autobusowy jest dla mieszkańców sprawą drugorzędną
- Mieszkańcy oczekują wzmocnienia częstotliwości kursowania PTZ w kierunku Radomia zwłaszcza w godzinach szczytu porannego i popołudniowego.
- W gminie występuje ruch rowerowy wyłącznie o znaczeniu turystycznym (w okolicy akwenów wodnych)
- Bardzo niewielki odsetek społeczeństwa jeździ do pracy rowerem
- Stworzenie wydzielonej infrastruktury spowoduje zwiększoną liczbę podróży rowerem do szkoły
- Podróż rowerem pomiędzy Gminą, a Radomiem jest niewykonalna z uwagi na dużą odległość
- W gminie występuje infrastruktura dla rowerów – głównie w ciągu drogi wojewódzkiej oraz na ul. Wrzoskiej
- W gminie tworzona jest infrastruktura dla rowerów w ciągu DP Studzienice – Przytyk
- W obrębie szkoły podstawowej we Wrzeszczowie zasadne jest ograniczenie lub spowolnienie ruchu
- W obrębie szkoły zlokalizowanej przy DW 732 występują elementy spowolnienia ruchu, jednak należy podjąć działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa pieszych
- W kwestii deptaków, stref pieszych mieszkańcy uważają to za zasadne, jedynie w obrębie szkół
- Na trasie Wrzeszczów – Czarnocin występuje wzmożony ruch pojazdów ciężkich
- W gminie występuje duży problem związany z parkowaniem autobusów pod ośrodkiem zdrowia
- W Gminie występuje nieuporządkowane parkowania w okolicach generatorów ruchu
- Układ drogowy w Gminie po wybudowaniu rond jest oceniany pozytywnie. Ruch jest płynny, nie występują zatory
- Gmina Przytyk jest zbyt mocno powiązana z Radomiem, aby stać się samowystarczalnym ośrodkiem
- Brak dużych inwestycji w obszarze

2.9 Gmina Miasto Radom

- Miejsca dla osób niepełnosprawnych w autobusach powinny być oznaczone w jednolity sposób
- Osoby niepełnosprawne powinny być odpowiednio obsługiwane przez kierowców (pomoc podczas wsiadania i wysiadania)
- W zakresie Publicznego Transportu Zbiorowego problemem są:
    - zmniejszona częstotliwość kursowania autobusów bez konsultacji z mieszkańcami

    - brak buspasów
    - niewystarczająca obsługa transportowa Śródmieścia
    - duże oddalenie przystanków w obszarze jednego węzła przesiadkowego
    - zła organizacja przystanków przy Dworcu Głównym
    - brak integracji różnych środków transportu przy Dworcu Głównym
    - źle zorganizowane rozkłady jazdy (autobusy jadące w jednym kierunku odjeżdżają o tej samej porze)
    - brak priorytetów dla transportu zbiorowego
- Sieć dróg dla rowerów jest niespójna
- Zbyt mało inwestycji związanych z infrastrukturą dla rowerów, brak strategii jej budowy
- Brak miejsc parkingowych dla rowerów w rejonie przystanków/węzłów przesiadkowych, konieczność montażu większej liczby stojaków dla rowerów
- Brak standardów infrastruktury rowerowej stanowi utrudnienie dla rozwoju i wykorzystania rowerów elektrycznych, które jeżdżą szybko
- W zakresie ruchu pieszego problemem jest:
    - Zbyt mało stref pieszych
    - Brak odholowywania nielegalnie zaparkowanych pojazdów, które utrudniają poruszanie się pieszym
    - Zbyt mała liczba przejść dla pieszych
    - Brak zieleni w przestrzeni miejskiej
- Mieszkańcy postulują o tworzenie parków linearnych
- W zakresie ruchu samochodowego problemem jest:
    - Zbyt mała Strefa Płatnego Parkowania (SPP) - powinna być poszerzona przynajmniej do linii kolejowej, a stawki powinny być zestopniowane w zależności od odległości od centrum
    - Brak egzekwowania prawa w zakresie nielegalnego parkowania

2.10 Gmina Skaryszew

- Mieszkańcy nie korzystają z transportu zbiorowego ze względu na złą koordynację czasową rozkładów jazdy
- Najważniejszą kwestią jest dowożenie dzieci do szkół
- Istotnym problemem jest brak kursów po godzinie 18:00 z Radomia
- Potrzebne jest planowanie bezpośrednich połączeń, gdyż przesiadki stanowią problemem w codziennych podróżach dzieci do szkół
- Brak dróg asfaltowych, chodników i dróg dla rowerów
- Problem stanowi nadmierny ruch samochodów ciężarowych po drogach gminnych
- Mieszkańcy postulują o podniesienie parametrów dróg i poprowadzenie PTZ

2.11 Gmina Wierzbica

- Zła jakość nawierzchni i chodników w gminie
- Brak połączeń z Wierzbicy do Radomia, Rzeczkowa i Rudy Wielkiej
- Mała dostępność do transportu zbiorowego w Zalesicach
- Brak parkingów przy przystankach kolejowych
- Mieszkańcy postulują o zwiększenie bezpieczeństwa wokół szkół
- Brak wystarczającej infrastruktury rowerowej w gminie

2.12Gmina Wolanów

- Miasto Radom nie pozwala autobusom prywatnych przewoźników zatrzymywać się na wszystkich przystankach na obszarze miasta Radomia
- Kursujące przez gminę autobusy, bardzo często są przepełnione
- Dużym problemem będzie brak komunikacji publicznej w przypadku rezygnacji prywatnego przewoźnika ze świadczenia usług na terenie gminy Wolanów
- Dobrym pomysłem byłoby założenie wspólnego podmiotu, który świadczyłby usługi na terenie gmin ościennych Radomia, ponieważ Radom wymaga dużych pieniędzy za obsługę komunikacyjną
- Miejscowości zlokalizowane na obrzeżach gminy nie mają połączeń autobusowych. Jedną z przyczyn jest niska jakość dróg (nie wszystkie posiadają wystarczające parametry do obsługi autobusów)
- W gminie występuje dużo dróg nieutwardzonych
- Na terenie gminy występują nieliczne chodniki. Przede wszystkim brakuje dróg dla pieszych wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich
- Brak rezerwy terenu wzdłuż dróg krajowych, którą można by zagospodarować pod budowę dróg dla rowerów
- Gmina postulowała do GDDKiA o budowę sygnalizacji świetlnej przy szkole podstawowej w Sławkowie
- W obrębie szkół brakuje wyniesionych przejść dla pieszych
- Na wniosek mieszkańców, gmina buduje progi zwalniające (ze względu na wysokie prędkości, wąskie drogi i brak chodników)
- Samochody dostawcze blokują drogę w centrum Wolanowa przy parku (zbieg drogi krajowej, drogi wojewódzkiej i dróg lokalnych)

2.13Gmina Zakrzew

- Od sierpnia 2023 uruchomione zostaną 3 linie w ramach komunikacji gminnej
- Gmina Zakrzew będzie ubiegać się o środki zewnętrzne na finansowanie 3 nowych linii
- Taryfa biletowa będzie ustala osobno, nie w porozumieniu z Radomiem, ale gmina Zakrzew chciałaby wprowadzenia integracji taryfowej
- Dla mieszkańców kluczowe są połączenia komunikacyjne z Radomiem
- Zbyt niska częstotliwość kursowania autobusów, a wieczorem i w weekendy - brak połączeń
- Autobusy są przepełnione, przez co bardzo często młodzież nie ma jak dojechać do szkoły
- Tabor autobusowy jest przestarzały i nie dostosowany do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością
- Brak parkingów dla rowerów i samochodów osobowych w obrębie przystanków autobusowych
- Brak infrastruktury dla rowerów wzdłuż ciągów drogowych w kierunku Radomia
- Dużo osób dojeżdżałoby rowerami do szkół, gdyby była wydzielona infrastruktura
- Brak ciągłości dróg dla pieszych między Radomiem a Zakrzewem
- Brak oświetlenia wzdłuż drogi wojewódzkiej
- Problem z wyjazdem z ul. Wapiennej na ul. Wolanowską (DK)
- Duże natężenie ruchu na obecnej drodze wojewódzkiej 740 w gminie

- Dobrym rozwiązaniem byłaby budowa wyniesionych przejść dla pieszych (gmina wnioskowała o budowę 3 takich przejść)
- Dużym problemem są pojazdy parkujące na drogach dla rowerów i brak egzekwowania przepisów w tym zakresie
- Ze względu na drogę ekspresową S7 połączenie drogowe Kamieńsk-Dąbrówka jest znacznie wydłużone. Dobrym rozwiązaniem byłaby budowa wiaduktu, co przyczyniłoby się do skrócenia trasy przejazdu między miejscowościami
- Należy wybudować drogę na ul. Zgodnej w Cerekwi, aby zachować ciągłość infrastruktury

3 Konsultacje społeczne – formularz elektroniczny

Poza tradycyjną formą konsultacji społecznych, mieszkańcy, którzy nie mogli być obecni na spotkaniach mogli wypełnić formularz internetowy, w którym zawarte były analogiczne pytania i kwestie poruszane na spotkaniach w gminach. Formularz internetowy był otwarty do dnia 5.10.2022. Wszystkie odpowiedzi, które przesłali mieszkańcy zawarte zostały w załącznikach do raportu (Załącznik 1 oraz Załącznik 2).

4 Promocja wydarzenia

Na potrzeby konsultacji społecznych zostały przygotowane materiały informacyjno-promocyjne (ulotki – 5 000 sztuk, plakaty A3 – 1 500 sztuk, banery reklamowe o wymiarach 1700 x 1200mm – 100 sztuk, banery internetowe) oraz stworzona została dedykowana strona na portalu społecznościowym „Skupieni na mobilności". Informacja o spotkaniach została zamieszczona na stronach internetowych gmin uczestniczących w projekcie oraz na portalach społecznościowych. Stworzono także dedykowany spot radiowy w lokalnych rozgłośniach radiowych oraz internetowych, a także przygotowano tekst w formie tekstu płynącego wyświetlanego na tablicach informacji pasażerskiej zarówno na przystankach jak i na stronie internetowej. Załącznik 3 zawiera zrzuty ekranu ze stron internetowych oraz zdjęcia plakatów umieszczanych w różnych miejscach na terenie gmin.

5 Podsumowanie

Wszystkie uzyskane od mieszkańców informacje, zdobyte zarówno na spotkaniach w gminach jak i przesłane w formie formularzy internetowych, zostaną wzięte pod uwagę podczas dalszych prac nad Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej. Informacje na temat problemów w funkcjonującym w gminach systemie transportowym, stanowić będą podstawę do dalszych prac nad diagnozą stanu istniejącego. Propozycje działań i scenariuszy rozwoju dla Gmin Obszaru Funkcjonalnego Radomia uwzględniać będą zgłaszane na spotkaniach problemy.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba osób uczestnicząca w spotkaniach 5

Spis fotografii

Fot. 1. Spotkanie z mieszkańcami w Radomiu. Źródło: materiały własne. 5
Fot. 2. Spotkanie z mieszkańcami w Jedlni-Letnisko. Źródło: materiały własne. 5
Fot. 3. Spotkanie z mieszkańcami w Wolanowie. Źródło: materiały własne. 6

Spis załączników

1. Załącznik 1 – Uwaga zgłoszona przez mieszkańca Gminy Zakrzew
2. Załącznik 2 – Odwzorowanie anonimowych formularzy przekazanych do Urzędu Miejskiego w Radomiu
3. Załącznik 3 – Promocja wydarzenia